

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сүхбаатар аймгийн Шүүхийн тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СБА-2025/058-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Баруун-Урт сум

2025 он

Сүхбаатар аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Г.Даваа

Утас: 70518396 Цахим хаяг: Davaag@audit.gov.mn

Аудитын менежер: М.Нарантуяа

Утас: 99029193 Цахим хаяг: Narantuyam@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Н.Болдбаатар

Утас: 70512127 Цахим хаяг: Boldbaatar@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	12
3.1 Зөвлөмж	12
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

6 давхарт, Нутгийн удирдлагын 2 дугаар байр,
Балдан-Осорын гудамж, 7 дугаар баг,
Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймаг, 22075
Утас: (976) 70518396
Цахим шуудан: sukhbaatar@audit.gov.mn

2025.02.25 № 139

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сүхбаатар аймгийн Шүүхийн тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон тэмдэглэсэн хэсэг

Монгол Улсын Засгийн Газрын 2024 оны 02 сарын 28-ны өдрийн 83 дугаар тогтоолоор хөдөөгийн сэргэлтийн хүрээнд хотын төвлөрлийг сааруулах, төрийн албан хаагчид орон нутагт тогтвор, суурьшилтай ажиллах нөхцөлийг баталгаажуулах, төрийн үйлчилгээг саадгүй, хүртээмжтэй хүргэх зорилгоор төрийн захиргааны албан хаагчдад 5 жил тутам нэг удаа мөнгөн урамшуулал олгож эхэлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд бичиг хэргийн зардал өмнөх оноос 39.5 хувиар өссөн байна. Энэ өсөлт нь шүүхээр шийдвэрлүүлэх хэргийн тоонд зөрчил хянан шийдвэрлэх хэрэг нэмэгдэж байгаагаас түүнтэй холбоотой бичгийн цаас, принтерийн хор, албан бланкны хэрэглээ нэмэгдсэн байна. Иймд зардлын төлөвлөлт, хяналт шинжилгээ, тайлагналын ажлуудыг сайжруулж, зарцуулалтыг оновчтой байлгахад анхаарах шаардлагатай байна.

Бусад асуудал

Батлагдсан төсвийн хүрээнд байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан дөрвөн зорилт бүрэн хэрэгжиж, нэг зорилт 95 хувийн биелэлттэй хэрэгжсэн байна. Төсвийн санхүүжилт шийдэгдээгүйгээс шүүхийн захиргааны үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологийн инноваци нэвтрүүлэх арга хэмжээ биелэгдээгүй байна. Иймд цаашид төсвийн төлөвлөлт, санхүүжилтийн хуваарилалтыг сайжруулж, төлөвлөсөн арга хэмжээнүүдийг бүрэн хэрэгжүүлэх боломжийг хангахад анхаарах нь зүйтэй юм.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

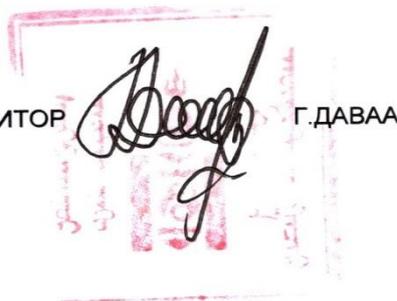
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Г.ДАВАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>44,064,173.22</u>	<u>26,431,048.93</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	27,282,108.93	6,868,708.93
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	27,282,108.93	6,868,708.93
3121	Төгрөг	27,282,108.93	6,868,708.93
31211	Төрийн сангийн харилцах	27,282,108.93	6,868,708.93
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	16,782,064.29	19,562,340.00
354	Хангамжийн материал	16,159,703.00	19,562,340.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,333,000.00	8,519,500.00
35420	Аж ахуйн материал	12,333,879.00	8,988,340.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	00.00	300,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,002,824.00	00.00
35450	Барилгын засварын материал	490,000.00	220,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	00.00	1,534,500.00
35600	Мал амьтад	622,361.29	00.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>813,713,031.09</u>	<u>935,869,598.30</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	813,713,031.09	935,869,598.30
392	Биет хөрөнгө	753,689,697.81	875,136,265.06
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	576,671,158.00	576,671,158.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-45,354,173.28	-55,705,090.08
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	124,188,000.00	124,188,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-42,605,322.90	-58,276,385.38
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	138,067,081.00	206,857,601.68
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-75,657,195.63	-81,107,392.78
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	72,288,314.02	159,596,027.68
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-51,518,414.32	-48,141,654.10
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	65,690,749.20	65,690,749.20
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8,646,530.28	-15,202,781.16
39217	Ном	566,032.00	566,032.00
393	Биет бус хөрөнгө	60,023,333.28	60,733,333.24
39301	Програм хангамж	1,550,000.00	2,370,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-146,666.72	-256,666.76
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>857,777,204.31</u>	<u>962,300,647.23</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>2,021,828.61</u>	<u>00.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,021,828.61	00.00
413	Өглөг	2,021,828.61	00.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	2,021,828.61	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>855,755,375.70</u>	<u>962,300,647.23</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	855,755,375.70	962,300,647.23
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	517,169,325.00	517,169,325.00

51101	Өмч: - төрийн	517,169,325.00	517,169,325.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-294,978,347.68	-188,433,076.15
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-294,978,347.68	-294,978,347.68
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	106,545,271.53
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	633,564,398.38	633,564,398.38
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	857,777,204.31	962,300,647.23

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,741,271,330.00	2,741,551,777.02
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	40,578,630.00	105,341,477.02
120	Нийтлэг татварын бус орлого	40,578,630.00	105,341,477.02
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,010,000.00	24,853,413.34
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000.00	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,000,000.00	24,853,413.34
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,700,692,700.00	2,636,210,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,698,692,700.00	2,632,710,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,698,692,700.00	2,632,710,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,000,000.00	3,500,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,гүүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,000,000.00	3,500,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,761,272,111.34	2,635,006,505.49
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,761,272,111.34	2,635,006,505.49
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,673,363,746.09	2,159,255,770.87
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,250,582,028.40	1,655,933,760.53
210101	Үндсэн цалин	850,627,959.36	967,551,291.40
210102	Нэмэгдэл	311,787,650.48	484,145,073.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	48,331,230.26	113,640,600.53
210104	Урамшуулал	39,835,188.30	90,596,795.47
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	157,842,328.61	206,592,102.41
210201	Тэтгэврийн даатгал	110,252,228.61	141,022,214.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,897,600.00	16,551,361.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,518,000.00	8,528,533.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,379,500.00	8,097,998.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	23,795,000.00	32,391,993.41
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	73,539,031.56	71,111,638.47
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,577,255.45	4,323,784.70
210302	Түлш, халаалт	66,481,776.11	62,154,213.77
210303	Цэвэр, бохир ус	3,480,000.00	4,633,640.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	75,873,478.79	78,557,916.97
210401	Бичиг хэрэг	25,065,110.80	31,360,011.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,856,996.00	18,002,824.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,106,482.99	12,159,842.68
210404	Ном, хэвлэл	00.00	516,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	600,300.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	20,338,389.00	15,296,578.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	906,500.00	622,361.29
2105	Нормативт зардал	798,000.00	832,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	798,000.00	832,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,621,300.00	30,131,100.00
210604	Урсгал засвар	15,621,300.00	30,131,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	16,428,300.00	15,215,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	16,428,300.00	15,215,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,940,836.00	17,723,461.68
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,230,136.00	15,470,461.68
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,364,670.00	1,364,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	360,280.00	372,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	99,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	686,500.00	26,500.00
210807	Газрын төлбөр	244,250.00	390,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,738,442.73	83,158,590.81
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	159,500.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	69,578,942.73	83,158,590.81
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	87,908,365.25	475,750,734.62
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	75,930,000.00	286,000,383.96
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	66,600,000.00	152,800,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	115,300,383.96
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,330,000.00	17,900,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	11,978,365.25	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,978,365.25	00.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	00.00	189,750,350.66
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-20,000,781.34	106,545,271.53
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	387,100.36	00.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	387,100.36	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-387,100.36	00.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-20,387,881.70	106,545,271.53

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,712,952,594.00	2,636,210,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	12,259,894.00	00.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	12,259,894.00	00.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,000.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,000.00	00.00
120009	Бусад орлого	12,249,894.00	00.00

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,700,692,700.00	2,636,210,300.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,698,692,700.00	2,632,710,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,698,692,700.00	2,632,710,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,000,000.00	3,500,000.00
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,000,000.00	3,500,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,700,201,400.00	2,554,115,119.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,700,201,400.00	2,554,115,119.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,612,593,034.75	2,078,364,384.38
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,262,831,922.40	1,657,955,589.14
210101	Үндсэн цалин	850,627,959.36	969,573,120.01
210102	Нэмэгдэл	314,621,006.26	484,145,073.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	48,331,230.26	113,640,600.53
210104	Урамшуулал	49,251,726.52	90,596,795.47
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	155,820,500.00	206,592,102.41
210201	Тэтгэврийн даатгал	108,230,400.00	141,022,214.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,897,600.00	16,551,361.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,518,000.00	8,528,533.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,379,500.00	8,097,998.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	23,795,000.00	32,391,993.41
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	73,539,031.56	71,111,638.47
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,577,255.45	4,323,784.70
210302	Түлш, халаалт	66,481,776.11	62,154,213.77
210303	Цэвэр, бохир ус	3,480,000.00	4,633,640.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	66,276,679.59	77,479,292.68
210401	Бичиг хэрэг	23,404,430.00	32,749,150.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,989,820.00	17,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,392,482.99	12,159,842.68
210404	Ном, хэвлэл	662,800.00	516,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	600,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,227,146.60	14,454,000.00
2105	Нормативт зардал	798,000.00	832,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	798,000.00	832,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	23,278,700.00	30,142,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,268,700.00	65,000.00
210602	Тавилга	00.00	297,000.00
210604	Урсгал засвар	19,010,000.00	29,780,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	16,428,300.00	15,215,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	16,428,300.00	15,215,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,240,836.00	19,036,561.68
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,530,136.00	15,470,561.68
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,364,670.00	1,364,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	360,280.00	372,400.00

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	99,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	686,500.00	1,339,500.00
210807	Газрын төлбөр	244,250.00	390,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	379,065.20	00.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	379,065.20	00.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	87,608,365.25	475,750,734.62
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	75,630,000.00	286,000,383.96
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	66,600,000.00	152,800,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	115,300,383.96
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,030,000.00	17,900,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	11,978,365.25	189,750,350.66
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,978,365.25	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	12,751,194.00	82,095,181.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	7,731,300.00	102,508,581.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	7,731,300.00	102,508,581.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	7,731,300.00	102,508,581.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	7,731,300.00	102,508,581.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-7,731,300.00	-102,508,581.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	5,019,894.00	-20,413,400.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	22,262,214.93	27,282,108.93
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	27,282,108.93	6,868,708.93

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	517,169,325.00	634,681,217.38	-275,707,284.98	876,143,257.40
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	1,116,819.00	1,116,819.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	517,169,325.00	634,681,217.38	-274,590,465.98	877,260,076.40
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	-1,116,819.00	00.00	-1,116,819.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-20,387,881.70	-20,387,881.70
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	517,169,325.00	633,564,398.38	-294,978,347.68	855,755,375.70
D01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	517,169,325.00	633,564,398.38	-294,978,347.68	855,755,375.70
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	517,169,325.00	633,564,398.38	-294,978,347.68	855,755,375.70

D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	106,545,271.53	106,545,271.53
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	517,169,325.00	633,564,398.38	-188,433,076.15	962,300,647.23

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,632,710,300.00	2,442,959,949.34
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,632,710,300.00	2,442,959,949.34
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,261,723,500.00	2,172,859,565.38
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,735,144,400.00	1,657,955,589.14
210101	Үндсэн цалин	963,286,600.00	969,573,120.01
210102	Нэмэгдэл	567,229,700.00	484,145,073.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	136,422,000.00	113,640,600.53
210104	Урамшуулал	68,206,100.00	90,596,795.47
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	216,393,100.00	206,592,102.41
210201	Тэтгэврийн даатгал	140,387,300.00	141,022,214.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,001,400.00	16,551,361.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,500,700.00	8,528,533.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	9,500,800.00	8,097,998.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	38,002,900.00	32,391,993.41
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	71,300,000.00	71,111,638.47
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,400,000.00	4,323,784.70
210302	Түлш, халаалт	62,200,000.00	62,154,213.77
210303	Цэвэр, бохир ус	4,700,000.00	4,633,640.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	79,152,000.00	77,725,292.68
210401	Бичиг хэрэг	32,750,000.00	32,749,150.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,250,000.00	17,000,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,336,000.00	12,159,842.68
210404	Ном, хэвлэл	516,000.00	516,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.00	600,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,700,000.00	14,700,000.00
2105	Нормативт зардал	832,000.00	832,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	832,000.00	832,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	122,700,000.00	122,614,581.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	39,700,000.00	39,622,100.00
210602	Тавилга	53,000,000.00	52,992,481.00
210604	Урсгал засвар	30,000,000.00	30,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,116,000.00	14,951,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,116,000.00	14,951,800.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,086,000.00	21,076,561.68
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,800,000.00	16,790,561.68
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,364,600.00	1,364,600.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	372,400.00	372,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	99,000.00	99,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,059,500.00	2,059,500.00
210807	Газрын төлбөр	390,500.00	390,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	370986800.00	270,100,383.96
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	370,986,800.00	270,100,383.96
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	253,600,000.00	152,800,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	115,386,800.00	115,300,383.96
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00	2,000,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,632,710,300.00	2,442,959,949.34
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,632,710,300.00	2,442,959,949.34
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,632,710,300.00	2,442,959,949.34
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	39.00	37.00
620001	Удирдах ажилтан	05.00	05.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	23.00	21.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	11.00	11.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	39.00	37.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	15.00	15.00
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)	12.00	11.00
650003	Ажлын албаны албан хаагч (АА)	12.00	11.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,500,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,500,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,500,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,500,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3500000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,500,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,500,000.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 14,500.2 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад алдааг залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- Бараа материалын дансанд хөрөнгийн чанартай 3,788.5 мянган төгрөгийг бүртгэсэн нь иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, ангилал батламж мэдэгдлийг хангаагүй тул үндсэн хөрөнгөнд шилжүүлэн бүртгэж залруулсан.
- Мөнгөн гүйлгээний тайланд хөрөнгө оруулалтын мөнгөн гүйлгээг 9,839.2 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэсэн нь иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, ангилал батламж мэдэгдлийг хангаагүй тул үндсэн хөрөнгийг нэмж бүртгэж залруулсан.
- Бараа материалын үлдэгдэлд хасах үлдэгдэлтэй 872.5 мянган төгрөгийн бараа материал үлдэгдэлтэй байсан нь иж бүрэн байх, оршин байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, ангилал батламж мэдэгдлийг хангаагүй тул материалыг хасаж залруулсан.

Аудитаар цахим худалдан авалт, албан томилолт, шилэн данстай холбоотой илэрсэн зөрчилд 3 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цахим худалдан авалттай холбоотой

Илрүүлэлт:

Тайлант онд 16,914.9 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авсан боловч цахим дэлгүүрийг ашиглаагүй нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх хэсгийн шаардлагад нийцээгүй байна. Энэ нь цахим дэлгүүрт худалдаалагдаж буй бараа, бүтээгдэхүүний үнийн түвшин бусад нийлүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагуудтай харьцуулахад хэт өндөр, сонголт хангалтгүй, шаардлагатай техникийн үзүүлэлт бүхий бараа, бүтээгдэхүүн бүрдээгүйтэй холбоотой байна. Мөн шалгагдагч байгууллага цахим дэлгүүрт өөрт тохирсон үзүүлэлттэй бараа, бүтээгдэхүүн байхгүй тохиолдолд цахим худалдан авах ажиллагааны нэгжид холбогдох журмын дагуу санал гаргах, шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх үүргээ бүрэн биелүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төрийн худалдан авах ажиллагааны газарт (ТХААГ) цахим дэлгүүрийн барааны нэр төрөл, сонголтыг өргөжүүлэх талаар албан бичиг хүргүүлж, холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллах. Мөн Бараа, үйлчилгээний зах зээлийн судалгааг урьдчилан хийж, худалдан авах барааны жагсаалтыг нарийвчлан боловсруулж, сонголт хийх боломжоор хангуулах ажлыг цахим дэлгүүрт хүргүүлж, худалдан авалтыг зохион байгуулах.

2. Шилэн данстай холбоотой

Илрүүлэлт:

---

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Шилэн дансны цахим хуудаст 148.3 сая төгрөгийн мөнгөн зарлагын 12 гүйлгээг дутуу мэдээлсэн, нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдэл, бонд .. төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийг мэдээлээгүй. Энэ нь төсвийн нээлттэй, ил тод, цаг хугацаандаа байх зарчим алдагдаж олон нийт мэдээллээр цаг хугацаандаа мэдээллээр хангагдахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны тухай хуулийг мөрдөж ажиллах. Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээллийг иж бүрэн, үнэн зөв байршуулж, олон нийтийг мэдээллээр хангах

3. Дотоод томилолттой холбоотой.

Илрүүлэлт:

Албан томилолтын зардлаас албан томилолтыг удирдамж боловсруулаагүй, төсөв захирагчийн тушаал шийдвэргүйгээр олгосон.

Өгсөн зөвлөмж:

Албан томилолтыг олгохдоо Засгийн газрын 2019 оны 6 тогтоолын дагуу удирдамж, төлөвлөгөө боловсруулан, төсөв захирагчийн шийдвэр гаргуулж олгож байх.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг 2025 оны 03 сарын 25-ны дотор, биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
					Залруулсан		Залруула агүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бараа материалын дансанд хөрөнгө бүртгэсэн.	1	3,788.5	1	3,788.5	1	3,788.5				
ХО-тын мөнгөн гүйлгээг дутуу бүртгэсэн .	1	9,839.2	1	9,839.2	1	9,839.2				
Бараа материалд хасах үлдэгдэлтэй бараа материал бүртгэсэн	1	872.5	1	872.5	1	872.5				
Дүн	3	14,500.2	3	14,500.2	3	14,500.2				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цахим худалдан авалтын хийгээгүй.	1	-	-	-	1	-
Шилэн дансны мэдээлэл хоцроож мэдээлсэн.	1	-	-	-	1	-
Дүн	2	-	-	-	2	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс			
			Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Томилолт тушаал шийдвэргүй олгосон.	1	-	-	-	1	-
Дүн	1	-	-	-	1	-